

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme](#) [\[Linkki\]](#).

Euroopan oikeusasiamiehen päätös Euroopan komissiota vastaan tehtyä kantelua 3082/2009/MHZ koskevan tutkimuksen päättämisestä

Päätös

Kanteluasia 3082/2009/MHZ - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 02/02/2010 - Päätökset, pvm 20/12/2010

Kantelijaa, joka oli puolalainen opiskelija hänen neljäntenä opiskeluvuotenaan, ei hyväksytty komission harjoitteluohjelmaan, koska hän ei ollut vielä suorittanut opintojaan. Tuolloin hänen yliopistonsa oli hyväksymässä Bolognan prosessisääntöjä. Tämän seurauksena jotkut hänen tiedekunnan opiskelijat opiskelivat edelleen edellisessä järjestelmässä, joka vaati viisi vuotta opintoja ennen kuin (maisteri) tutkinto voitiin saada. Jotkut opiskelijat opiskelivat kuitenkin uudessa järjestelmässä ja saivat kandidaatin tutkinnon vasta kolmen vuoden kuluttua.

Kantelija katsoi, että olisi oikeudenmukaista, että komissio ottaisi tämän tilanteen huomioon ja hyväksyisi molemmat opiskelijaryhmät harjoitteluun kolmen vuoden opintojen jälkeen. Tämän vuoksi hän kääntyi oikeusasiamiehen puoleen.

Lausunnossaan komissio totesi, ettei se aio muuttaa politiikkaansa, ja painotti sääntöään, jonka mukaan hakijat voivat hakea hakemusta vasta, kun he ovat suorittaneet täyden opintojakson ja suorittaneet tutkintonsa. Komissio korosti myös, ettei se aio ottaa huomioon vastaavia opintojaksoja tai muissa koulutusjaksoissa saatuja luottoja.

Oikeusasiamies totesi, että komissio tiedottaa asiaankuuluvalla verkkosivustollaan hakijoille asianmukaisella tavalla perustutkintoja koskevista vaatimuksista. Kun otetaan huomioon kiistaton harkintavalta, joka komissiolla on määrittäessään harjoitteluohjelmaansa osallistumisen edellytyksiä, oikeusasiamies katsoi, että komission politiikka ei ollut ilmeinen virhe. Näin ollen hän päätteli, että hänen ei ollut syytä tutkia asiaa tarkemmin.



Kantelun tausta

1. "Bolognan prosessi" on pantu täytäntöön 29 Euroopan maassa niiden opetusministerien toimesta. Sen tarkoituksena oli luoda eurooppalainen korkeakoulutusalue tekemällä akateemisista tutkintostandardeista ja laadunvarmistusstandardeista vertailukelpoisempia ja yhteensopivampia kaikkialla Euroopassa. Bolognan julistus allekirjoitettiin vuonna 1999. Vuonna 2005 Bergenin julistuksessa otettiin käyttöön kolmen korkeakoulututkinnon peruspuitteet: ensimmäinen sykli, jossa yleensä myönnetään kandidaatin tutkinto kolmen vuoden opintojen jälkeen (vähintään 180 eurooppalaista opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmää (ECTS-pistettä)); 60 op vastaa yhtä lukuvuotta) toinen sykli, myöntää maisterin tutkinnon (90–120 op); ja kolmas sykli, jossa myönnetään tohtorintutkinto (ei määritelty ECTS-aluetta).
2. Kantelija opiskeli puolalaisessa yliopistossa, joka oli hyväksymässä Bolognan prosessia koskevia sääntöjä. Elokuussa 2009 neljän vuoden opintojen jälkeen hän haki harjoittelua komissiossa.
3. Hänen hakemuksensa hylättiin 4.11.2009 sillä perusteella, ettei hänellä ollut vähintään ensimmäisen korkeakoulututkinnon (kandidaatin tutkinto) suoritettua tutkintoa. Komissio viittasi Euroopan komission virallista harjoittelujärjestelmää koskevien komission sääntöjen [\[1\] \[Linkki\]](#) kohtaan 2.2.1, jossa määrätään, että ” *hakijan on oltava suorittanut korkea-asteen opintojakson (yliopistokoulutus) ensimmäisen syklin ja suorittanut täydellisen tai vastaavan tutkinnon hakuajan päättymiseen mennessä.* ”
4. Kantelija pyysi 19 päivänä marraskuuta 2009 komissiota harkitsemaan uudelleen edellä mainittua päätöstään. Hän kertoi, että hänen tiedekunnan opiskelijat seuraavat kahta eri opintojaksoa. Ensimmäinen opiskelijaryhmä (johon kantelija kuuluu) aloitti opintonsa ennen Bergenin julistuksen allekirjoittamista. Näiden opiskelijoiden oli opiskeltava viisi vuotta ennen ensimmäisen tutkinnon suorittamista. Toisin sanoen heille myönnettäisiin maisterin tutkinto viiden vuoden opiskelun jälkeen, mutta heille ei voitu myöntää kandidaatin tutkintoa sillä välin. Toinen ryhmä opiskelijoita aloitti opintonsa Bolognan prosessin jälkeen ja sai kandidaatin tutkinnon kolmen vuoden opintojen jälkeen. Tutkinnon suorittamisen jälkeen he voivat päättää, suorittavatko he vielä kaksi vuotta maisteriopintoja. Hän päätteli, että Bolognaa edeltävän opintojakson opiskelijana häntä syrjittiin, koska hän ei voinut hakea komission harjoittelupaikkaa kolmen vuoden opintojen jälkeen. Hän totesi myös, että hakiessaan harjoittelua hän oli suorittanut jo neljän vuoden maisteriohjelmansa. Tuolloin hän uskoi, että hänellä oli sama määrä tai jopa enemmän tietoa kuin opiskelijat, jotka olivat saaneet kandidaatin tutkinnon kolmen vuoden saman tiedekunnan opintojen jälkeen.
5. Komissio vastasi kantelijalle 2 päivänä joulukuuta 2009, että hän oli ymmärtänyt väärin harjoitteluohjelmansa luonteen. Komissio selvensi, että tämän ohjelman tavoitteena ei ole tarjota ” *yliopisto-opintoihin liittyvää harjoittelua* ” vaan ” *ensimmäistä työkokemusta korkeakoulututkinnon suorittaneille nuorille* ”. Harjoittelijat työskentelevät hallintovirkamiehinä komission yksiköissä, ja heidän on saatava ” *ammattipätevyys* ”. Tästä syystä komissio pyytää täyttää tutkintoa eikä hyväksy ECTS-vastaavia. Komissio totesi, että *vaikka Bolognan prosessi*



on käynnissä, monilla mailla on edelleen yli kolmen vuoden jakso. Hakijat, jotka ovat ilmoittautuneet yli kolme vuotta kestäviin opintoihin, voivat hakea harjoittelua komissiosta vasta sen jälkeen, kun he ovat suorittaneet koko opintojaksonsa ja suorittaneet asianmukaisen tutkinnon. Komissio päätteli, että se soveltaa samoja perusteita kuin EPSO, ja hylkäsi kantelijan valituksen.

6. Kantelija ei ollut tyytyväinen edellä mainittuun vastaukseen ja kääntyi oikeusasiamiehen puoleen.

Tutkimuksen kohde

7. Oikeusasiamies päätti aloittaa tutkimuksen seuraavista väitteistä [\[2\]](#) [\[Linkki\]](#) ja väittää:

Väite:

Hylätessään hänen hakemuksensa komissio toimi epäoikeudenmukaisesti.

Väite:

Komission olisi muutettava harjoittelusääntöjään tai tulkittava niitä siten, että niissä otetaan huomioon niiden tiedekuntien opiskelijoiden tilanne, jotka ovat siirtymävaiheessa Bolognan prosessin sääntöjen hyväksymiseksi. Näin ollen nämä opiskelijat, myös kantelija, voisivat osallistua komission harjoitteluihin.

Tutkimus

8. Kantelu lähetettiin oikeusasiamiehelle 10. joulukuuta 2009. Oikeusasiamies aloitti 2. helmikuuta 2010 tutkimuksen ja lähetti kantelun komissiolle lausuntopyyntön kera. Komissio toimitti lausuntonsa 5 päivänä toukokuuta 2010. Tämän jälkeen se lähetti lausunnon puolankielisen käännöksen, joka toimitettiin kantelijalle ja kehoitettiin esittämään huomautuksensa 30 päivään kesäkuuta 2010 mennessä. Kantelijalta ei saatu huomautuksia.

Oikeusasiamiehen analyysi ja johtopäätökset

A. Väitetty kantelijan harjoitteluhakemuksen ja siihen liittyvän hakemuksen epäoikeudenmukaisesta hylkäämisestä

Oikeusasiamiehelle esitetyt perustelut



9. Väitteensä tueksi kantelija väitti, että komissio ei ottanut huomioon sellaisten korkeakouluopiskelijoiden tilannetta, jotka olivat Bolognan prosessin asiaa koskevien sääntöjen hyväksymisen siirtymäkauden aikana.

10. Lisäksi hän väitti, että komission 2.12.2009 päivätyssä vastauksessa harjoitteluohjelman tavoitteesta antama lausunto ei ollut tyydyttävä, koska hän ei halunnut suorittaa harjoittelua ”yliopisto-opintojensa puitteissa”. Hän huomautti, että hän oli jo suorittanut tällaisen harjoittelun.

11. Lausunnossaan komissio toisti aiemman näkemyksensä, jonka mukaan kantelija oli ymmärtänyt harjoitteluohjelman luonteen väärin. Se korosti, että harjoittelun tavoitteena on tarjota ”ensimmäistä työkokemusta korkeakoulututkinnon suorittaneille nuorille”.

12. Komissio muistutti, että jotkin tutkimukset kestävät yli kolme vuotta ja jotkut kestävät vain kolme vuotta. Tämä ero opintojen pituudessa riippuu siitä, miten tietty yliopisto on perustanut asiaankuuluvaan tutkintoon johtavat opintojaksot. Bolognan prosessista huolimatta monilla yliopistoilla on edelleen opintojaksoja, jotka kestävät yli kolme vuotta. Tämä seikka ei kuitenkaan vaikuta kantelijan tilanteeseen.

13. Komissio korosti, että se on johdonmukainen suhteessa ehdokkaisiin, jotka hakevat hallintovirkamiehiä toimielimessä. Sekä EPSO että komission harjoittelutoimisto edellyttävät, että hakija on suorittanut täydellisen korkeakoulututkinnon. Tämä käy selvästi ilmi komission verkkosivuston tukikelpoisuuskriteereistä. Hakijat voivat siis hakea, kun he ovat suorittaneet koko opintojakson ja ovat suorittaneet tutkintonsa. Muiden koulutusjaksojen vastaavilla opintojaksoilla ei ole tässä suhteessa merkitystä.

14. Komissio päätteli, ettei se aio muuttaa politiikkaansa tässä asiassa.

Oikeusasiamiehen arviointi

15. Oikeusasiamies kiittää aluksi komissiota siitä, että se on tehnyt selväksi, että sen harjoittelijat hoitavat samanlaisia tehtäviä kuin komission hallintovirkamiehet. Sen vuoksi heillä on oltava samat akateemiset tutkinnot kuin hallintovirkamiehiä hakevilta hakijoilta. Komissio on myös esittänyt selkeästi harjoitteluohjelmansa tavoitteet.

16. Oikeusasiamies korostaa, että komissiolla on harkintavaltaa päättäessään tarjoamiensa harjoittelujaksojen kelpoisuusehdoista. Hän katsoo, että komissio tiedottaa asiaankuuluvalla verkkosivustollaan hakijoille näistä ehdoista asianmukaisella tavalla ja erityisesti siitä, miten heidän olisi ymmärrettävä perustutkintoja koskeva vaatimus [3] [\[Linkki\]](#). Oikeusasiamies katsoo lopuksi, että komissio on nyt käsiteltävässä asiassa soveltanut asianmukaisesti virallista harjoittelujärjestelmää koskevia nykyisiä sääntöjään.

17. Aloittamalla tämän tutkimuksen oikeusasiamies halusi jakaa komission kanssa kantelijan ja hänen oman huolensa siitä, että on joukko päteviä nuoria, joilla voi hyvinkin olla pätevyys hoitaa komission harjoittelijoilleen suunnittelemaat tehtävät. Koska he ovat kuitenkin jollakin tavalla ”



uhri ” siirtymäprosessissa yliopistoissaan, kun nämä yliopistot mukauttavat opinto-ohjelmiaan Bolognan prosessiin, ne eivät voi hakea komission harjoittelujaksoja. Kuten kantelija perustellusti väitti komission kanssa käymässään kirjeenvaihdossa, jotkut opiskelijat aloittivat opintonsa, kun kandidaatin tutkintoa ei ollut vielä suunniteltu. Tämä opiskelijoiden kohortti tarvitsi viisi vuotta ensimmäisen asteen, kun taas ne, jotka aloittivat tutkintonsa Bolognan prosessin jälkeen, tarvitsevat vain kolme vuotta saada ensimmäisen asteen (kandidaatin tutkinto). Maisterin tutkinto viisi vuotta pitäisi olla enemmän painoa kuin kandidaatin tutkinto kolme vuotta. Tästä seuraa, että kolmen vuoden maisterin tutkinnon jälkeen opiskelijoilla voi olla samanlaisia tietoja kuin kandidaatin tutkinnon suorittaneilla. Vaikuttaa siltä, että ensin mainitut voisivat täyttää komission harjoittelijoiden velvollisuudet samalla tavalla kuin viimeksi mainitut. Hallinnollinen harkintavalta, kun arvioidaan tutkintotodistuksia harjoittelijoiden valitsemiseksi, ei ole sama kuin harkintavalta arvioitaessa tutkintotodistuksia virkamiehen palvelukseen ottamista varten (tämä viimeinen prosessi kuuluu henkilöstösääntöjen soveltamisalaan). Oikeusasiamies ei näin ollen voinut tutkimuksensa aloittamisen yhteydessä sulkea pois sitä, että komissio olisi voinut päättää hyväksyä harjoitteluohjelmaansa *Bolognan siirtymäsäännöt* ja ottaa myös huomioon eurooppalaisen opintosuoritusten ja *arvosanojen siirtojärjestelmän (European Credit Transfer and Accumulation System)* harjoitteluhakemusten arvioinnissa.

18. Komissio kuitenkin sulki **jyrkästi** pois kaikki muutokset nykyiseen harjoittelupolitiikkaansa ja painotti sääntöään, jonka mukaan hakijat voivat hakea hakemusta vasta, kun he ovat suorittaneet koko opintojakson ja suorittaneet tutkinnon . Komissio korosti myös, ettei se aio ottaa huomioon opintojen vastaavaa pituutta tai opintosuoritusten määrää muissa koulutusjaksoissa.

19. Kun otetaan huomioon kiistaton harkintavalta, joka komissiolla on harjoitteluohjelmaansa osallistumisen edellytyksiä määrittäessään, oikeusasiamies katsoo, että komission poliittista lähestymistapaa ei voida pitää ilmeisenä virheenä. Hän päättelee näin ollen, että asiaa koskevia lisätutkimuksia ei ole perusteltu. Näin ollen hän päättää asian käsittelyn.

B. Päätelmät

Kantelua koskevan tutkimuksensa perusteella oikeusasiamies päättää asian seuraavasti:

Lisätutkimukset eivät ole perusteltuja.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja komissiolle.

P. Nikiforos Diamandouros

Tehty Strasbourgissa 20 päivänä joulukuuta 2010

[1] [\[Linkki\]](#) Euroopan komission päätös, tehty 2 päivänä maaliskuuta 2005, K(2005) 458.



[2] [Linkki] Kantelussaan kantelija esitti myös väitteen, jonka mukaan komissio syrjii häntä ja vertasi häntä valmistuneisiin, jotka voisivat saada ensimmäisen tutkintotodistuksen kolmen vuoden opintojen jälkeen eikä viiden vuoden kuluttua. Oikeusasiamies ei löytänyt riittäviä perusteita tämän väitteen käsittelemiseksi. Hän viittasi unionin tuomioistuinten vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön, jossa säädetään, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta (tai syrjintäkiellon periaatetta) loukataan, kun kahta sellaisten henkilöiden ryhmää, joiden oikeudellisista ja tosiseikoista ei ilmene olennaista eroa, kohdellaan eri tavalla (esim. asia T-211/95, Petit-Laurent v. komissio, tuomio 17.9.1997, Kok. H. 1997, s. I-A-21 ja II-57, 56 kohta). Kantelijan tapauksessa oli kuitenkin tosiasiallinen ero niiden opiskelijoiden välillä, jotka aloittivat opintonsa ennen Bolognan prosessia ja sen jälkeen.

[3] [Linkki]http://ec.europa.eu/stages/rules/rules_en.htm [Linkki]. Komissio esitti seuraavat tiedot otsakkeessa ”Liite I – Harjoittelua varten vaadittavat perustutkinnot”. ”*Joissakin maissa yliopistouudistukset ovat käynnissä. Siksi tällä hetkellä ei ole mahdollista antaa täydellistä luetteloa perustutkinnoista. Huomaa, että voit hakea vasta, kun olet saanut korkeakoulututkinnon, joka edellyttää vähintään kolmen vuoden opintoja (ks. sääntöjen kohta 2.2). ECTS-pisteitä ei hyväksytä tutkintoekvivalenteiksi .*